

Horní náměstí 69, 746 26 Opava
Odbor hlavního architekta a územního plánu
Oddělení památkové péče

Váš dopis zn:

Ze dne: 13.11.2017

Spisová značka: HAUP/22398/2017/LaL

Naše značka (Č.j.): MMOP 495/2018

Vyřizuje: Ing. arch. Lucie Langerová

Pracoviště: Krnovská 71C

Telefon: 553 756 854

Fax: 553 756 141

E-mail: lucie.langerova@opava-city.cz

Datum: 02.01.2018

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Magistrát města Opavy, odbor hlavního architekta a územního plánu, oddělení památkové péče, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče (dále jen „správní orgán“) dle ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a ust. § 29 odst. 2 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), obdržel dne 13.11.2017 žádost žadatele, kterým je

Statutární město Opava, IČ 00300535, se sídlem Horní náměstí 382/69, Opava-Město, 746 26 Opava 1, zastoupeného odborem přípravy a realizace investic MMO, Ing. Radkou Šabatkovou,

o vydání závazného stanoviska dle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči ve věci:

oprava střechy na kostele sv. Václava, ulice Solná 113/22, Opava-Město - nemovitá kulturní památka kostel sv. Václava v areálu bývalého dominikánského kláštera, rejstříkové číslo 34629/8-1307.

Předložená žádost řeší práce popsané v projektové dokumentaci „Kostel sv. Václava v Opavě – střecha“ zpracované ve stupni dokumentace pro stavební řízení v listopadu 2017 Ateliérem EMMET, s.r.o., Otická 317/32, Opava. Jedná se zejména o odstranění stávající střešní krytiny (břidlice), demontáž lepenky a bednění, zjištění výskytu dřevokazných činitelů, odstranění napadených částí krovu a jejich nahrazení novými, položení nového bednění a hydroizolační vrstvy, položení nové střešní krytiny z břidlice o formátu 30/30 cm v tl. šablony 8-10 mm systémem moravského krytí, osazení střešních háků a zachytávačů sněhu a nových klempířských prvků na místě již dožilých.

Správní orgán vydává dle ustanovení § 149 odst. 1 a § 136 správního řádu toto **závazné stanovisko dle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči:**

Práce: oprava střechy na nemovité kulturní památce - bývalém kostele sv. Václava, ulice Solná 113/22, Opava-Město jsou dle § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči

přípustné s podmínkami:

1. před samotnou realizací bude zpracována podrobná dokumentace a průzkum krovové konstrukce vč. provedení její dendrochronologické analýzy
2. při provádění obnovy krovové konstrukce bude užíváno pouze tradičních tesařských spojů a poškozené prvky budou opravovány formou plátování, vhodným řešením je šikmočelný plát s dřevěnými kolíky a hmoždíky; v případě, že historicky autentický prvek bude z větší části nevratně poškozen a jeho doplnění nebude ze statického hlediska možné, je možno tento vyměnit za nový stejného materiálu, o stejném způsobu opracování a rozměrech. Tato podmínka se netýká strojově opracovaných trámů, které budou nahrazeny novými prvky opracovanými v souladu s tradičními řemeslnými postupy patrnými u autentických součástí krovu a budou proporčně odpovídat srovnatelným dochovaným autentickým prvkům v dané krovové konstrukci
3. budou zachována starší prkna bednění, tato prkna budou z krovové konstrukce snímána pouze v případech, že bude nutné sanovat konstrukci pod nimi

4. jednotlivé výměny prvků krovu budou prováděny teprve po jejich posouzení statikem a odborným pracovníkem památkové péče; tyto prvky budou zaznačeny do projektové dokumentace, která bude do 3 měsíců po dokončení prací předána odborné organizaci památkové péče
5. impregnace dřevěných prvků bude prováděna bezbarvým fungicidním prostředkem příp. přípravkem s hnědým odstínem

Odůvodnění:

Protože objekt bývalého kostela sv. Václava v areálu bývalého dominikánského kláštera na ulici Solná 113/22, Opava-Město je nemovitá kulturní památka chráněná státem ve smyslu zákona o státní památkové péči, která je evidována v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 34629/8-1307 a prohlášena památkou, je nutné k jakékoliv obnově si předem, ve smyslu § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

V souladu se současným stupněm poznání kulturní památky lze konstatovat, že k památkovým hodnotám chráněné nemovitosti patří veškeré dochované konstrukce ve svém půdorysném rozvrhu a hmotovém uspořádání, začlenění objektu do urbanistické struktury sídla, konstrukční řešení, architektonické ztvárnění fasád, použité dobové technologie a materiálové vyjádření, autentické omítkové vrstvy a výmalba interiéru i exteriéru. Významným nositelem památkových hodnot je rovněž krovová konstrukce, která s největší pravděpodobností pochází z 18. století a tvoří ji autentické nosné části krovu společně s částečně dochovaným bedněním.

Původně klášterní kostel dominikánského konventu je bazilikálním trojlodím s podlouhlým, pravoúhle zakončeným presbytářem. Dnešní podoba závěru presbytáře představuje utilitární úpravu realizovanou po zrušení kostela v roce 1788, kdy byl přeměněn na vojenský sklad. Krovová konstrukce se stojatými stolicemi a ondřejskými kříži pochází pravděpodobně z 18. století, k dílčím úpravám došlo při odstranění sanktusníku v roce 1788, odbourání čelního barokního štítu v roce 1824 a ubourání gotického presbytáře v roce 1851. V druhé polovině 19. století kostel chátral, oprav se dočkal až v prvních desetiletích 20. století a následně v 80. a 90. letech 20. století, kdy byla provedena obnova střešního pláště a krovové konstrukce. Patrně při těchto opravách byla provedena celá řada dílčích výměn poškozených krovových prvků, přičemž zde byly aplikovány památkově necitlivé postupy doplňování poškozených partií pomocí přílozek a závitových tyčí. Novodobé dřevěné prvky nesou stopy strojového opracování bez jakékoli snahy o přizpůsobení vzhledu prvku ke zbytku krovu tesařským způsobem. Současná střecha je kryta břidlicí – severní strana šablonou 26/30 cm, jižní strana šupinou ze Lhotky u Vítkova položenou na lepence v roce 1985. Břidlicové šablony vykazují známky dožilosti.

Součástí žádosti je projektová dokumentace „Kostel sv. Václava v Opavě – střecha“ zpracované ve stupni dokumentace pro stavební řízení v listopadu 2017 Ateliérem EMMET, s.r.o., Otická 317/32, Opava. Správní orgán do spisu založil také *Zápis z mykologického průzkumu* zpracovaný Ing. Ondřejem Nečasem v říjnu 2017, který dostal k dispozici již před podáním žádosti. Rovněž si správní orgán ověřil dálkovým přístupem vlastníka objektu a opravil zjevnou nepřesnost při určení adresy, neboť z přiložené dokumentace i výpisu je zřejmé, že se nepochybně jedná o objekt bývalého kostela sv. Václava, součást bývalého dominikánského kláštera a dnešního Domu umění, označovaný jako č.p. 112 v k.ú. Opava-Město, ne bytový dům na adrese Mnišská 83/13.

V souladu s § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči si správní orgán vyžádal písemné vyjádření Národního památkového ústavu (dále jen „odborná organizace“), které mu bylo doručeno dne 07.12.2017 a ve spise je evidováno pod č. j. MMOP 139125/2017. Z vyjádření odborné organizace vyplývá, že navržené práce jsou z hlediska zájmů státní památkové péče akceptovatelné a negativně neovlivní chráněné památkové hodnoty za podmínek, cit.: *1. zástupcům NPÚ bude umožněno zpracování podrobné dokumentace a průzkumu krovové konstrukce vč. provedení její dendrochronologické analýzy 2. při provádění obnovy krovové konstrukce bude užíváno pouze tradičních tesařských spojů a poškozené prvky budou opravovány formou plátování – vhodným řešením je šikmočelný plát s dřevěnými kolíky a hmoždíky; v případě, že historicky autentický prvek bude z větší části nevratně poškozen a jeho doplnění nebude ze statického hlediska akceptovatelné, je možno tento vyměnit za nový o stejném způsobu opracování a rozměrech; novodobé dožilé prvky (strojově opracované trámy, příložky atd.) požadujeme nahrazovat novými prvky, které budou rovněž opracovány v souladu s tradičními řemeslnými postupy patrnými u autentických součástí krovu a budou proporčně odpovídat srovnatelným dochovaným autentickým prvkům v dané krovové konstrukci 3. bude zachováno maximum starších prvků bednění – nutno identifikovat v rámci komplexní dokumentace krovu, preferujeme neprovádět celoplošné sejmutí bednění, aby se tak zamezilo jeho poškození 4. definitivní rozsah výměn jednotlivých prvků bude postupně odsouhlasován až po rozebrání bednění přímo na stavbě za přítomnosti zástupců památkové péče a bude projektantem příp. dodavatelem stavby průběžně detailně zakreslován do projektové dokumentace, která bude na závěr předána k archivaci NPÚ 5. impregnace dřevěných prvků bude prováděna*

fungicidním prostředkem bezbarvým příp. s hnědým odstínem; 6. okraje střešních rovin a úžlabí nebudou oplechovány, ale budou vyskládány z břidlicových šablon.

Správní orgán provedl na místě samém prohlídku dne 30.11.2017, na které pořídil základní fotodokumentaci současného stavu a velké části zřetelných poruch. Zároveň správní orgán zjistil, že předložená projektová dokumentace a speciálně výkresy č. D 01.1.1/03 a D 01.1.1/05 jsou pouze obecnými podklady a nezobrazují pravý stav krovové konstrukce. Krov je několikapatrový, přičemž z půdorysu není nic takového zřejmé, chybí kóty půdorysné i výškové a z výkresové dokumentace také nevyplyvá, které části je nutné vyměnit, sanovat či zachovat. Podrobněji je specifikován postup prací v technické zprávě, přičemž se jedná o specifikaci postupu jednotlivých technologických postupů a prací bez konkretizace zpracovaných prvků. Správní orgán si je vědom složitosti krovové konstrukce a nemožnosti určit a specifikovat jednotlivé práce na krovu bez jeho podrobnějšího průzkumu, proto stanovil podmínky závazného stanoviska ve výše uvedeném rozsahu a podrobnosti. Zároveň je nutné připomenout, že veškeré stavební práce, které budou na objektu bývalého kostela probíhat, budou prováděny pod dohledem Národního památkového ústavu, jehož povinností je také v souladu s § 32 odst. 2 písm. c) zákona o státní památkové péči zabezpečit průzkumy, výzkumy a dokumentaci kulturních památek. Vlastník kulturní památky a zhotovitel prací je tudíž povinen mu provedení takových průzkumů i během realizace prací umožnit.

Správní orgán posoudil podmínky i zdůvodnění podmínek, které klade odborné organizace a kromě podmínky č. 6 je překlopil do podmínek svého rozhodnutí. Správní orgán shledal, že z předložené projektové dokumentace se zřejmě, že okraje střechy budou řešeny ve čtvercové šabloně a oplechování úžlabí, které se na současné střeše vyskytuje, nebude záměrem dotčeno. V případě, že by bylo nutné řešit nefunkčnost současného oplechování úžlabí, musí být před provedením prací v souladu s § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči požádáno o závazné stanovisko k těmto pracím. Vzhledem k rozsahu navrhovaných prací a nedostatečné projektové dokumentaci se jeví předpoklad vydání dalších závazných stanovisek v době realizace stavby opodstatněným.

Historicky autentická krovová konstrukce je nositelem výrazné památkové hodnoty, proto její oprava musí být prováděna v duchu historických principů a tradičních technologických postupů. Jakýkoli zánik originálů tesařských spojů, úbytek historické dřevní hmoty a odstranění dokladu jednotlivých historicky cenných stavebních etap bude mít negativní vliv na tyto památkové hodnoty. Z těchto důvodů stanovil správní orgán v souladu s požadavky odborné organizace výše uvedené podmínky, které specifikují zamýšlené práce na krovové konstrukci. Správní orgán požaduje zpracování průzkumů a projektové dokumentace zachycující stav během rekonstrukčních prací a předání tohoto dokumentu odborné organizaci. Ta je dle zákona o státní památkové péči povinna plnit funkci dokumentačního a informačního pracoviště i v případě, že by vlastník kulturní památky pověřil tímto úkolem jiný subjekt.

Veškeré změny a další doplňky oproti předloženému záměru je nutno předem odsouhlasit orgánem státní památkové péče ve smyslu zákona o státní památkové péči.

Správní orgán vycházel při svém rozhodování ze všech dostupných podkladů a zjištění a řídil se platnými právními předpisy a nařízeními.

Poučení:

Toto závazné stanovisko není samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nýbrž je úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem. Jeho obsah lze napadnout pouze v rámci odvolání podanému proti rozhodnutí ve věci samé.

MAGISTRÁT MĚSTA OPAVY

odbor hlavního architekta
a územního plánu -1-

Oddělení památkové péče

Horní náměstí 69, 746 26 Opava

Ing. arch. Lucie Langerová

vedoucí oddělení památkové péče odboru hlavního architekta a územního plánu

Obdrží:

Statutární město Opava, odbor přípravy a realizace investic MMO, Horní náměstí 382/69, Opava-Město, 746 26
Opava 1

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, IDDS: 2cy8h6t

